

به نام خدا
کارنامه علمی محمد سوری
(Curriculum Vitae)

مشخصات فردی

محمد سوری فرزند عزیزالله، متولد ۱۳۵۲ در شهرستان تویسرکان (استان همدان)، ساکن قم.

تحصیلات حوزوی

۱. مقدمات: قم، مدرسه علمی رسالت، ۱۳۶۷-۱۳۶۹؛ مدرسه علمی معصومیه، ۱۳۷۰-۱۳۷۲.
۲. سطح: قم، استاد علی محمدی و استاد سیدرسول موسوی تهرانی ۱۳۷۳-۱۳۷۹.
۳. خارج اصول: استاد محمدرضا ضمیری، استاد سعید واعظی.
۴. خارج فقه: آیه الله مکارم شیرازی، آیه الله صالحی مازندرانی.

تحصیلات دانشگاهی

۱. دکتری: رشته کلام گرایش فلسفه دین و مسائل جدید کلامی، دانشگاه قم، ۱۳۹۲، عنوان پایان نامه: «تصویر امامان شیعه (ع) در متون زهد و تصوف نخستین»، استاد راهنما: دکتر نصرالله پورجوادی، استادان مشاور: دکتر عسکر دیرباز و دکتر محمدرضا موحدی، استادان داور: دکتر محسن جوادی و دکتر رضا الاهی منش و دکتر عباس ایزدپناه.
۲. کارشناسی ارشد: رشته دین شناسی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۸۵، عنوان پایان نامه: «ولایت از دیدگاه حکیم ترمذی»، استاد راهنما: دکتر نصرالله پورجوادی، استاد مشاور: دکتر محمد فنایی اشکوری، استاد داور: دکتر محمدعلی شمالی.
۳. کارشناسی: رشته الاهیات و معارف اسلامی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۷۹.

تدریس (از سال ۱۳۸۵ تاکنون)

در مراکز زیر:

مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، مؤسسه آموزش عالی حوزوی خواهران، جامعه المصطفی العالمیه (مدرسه عالی امام خمینی)، دانشگاه ادیان و مذاهب، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، مرکز تخصصی شیعه شناسی، دانشگاه قم، بنیاد ملاصدرا (در ساراویوو).
مواد تدریس شده: تاریخ عرفان و تصوف، فرق تصوف، نقد تصوف، عرفان و تشیع، فرق و مذاهب کلامی، روابط متقابل شیعه و اهل سنت، متون فلسفی و کلامی عربی جدید، روش تصحیح نسخه های خطی.

پژوهش

۱. «چیستی عرفان شیعی: نگاهی تاریخی به نسبت عرفان و تشیع»، برای پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، قم (در دست تدوین).
۲. «تصویر امامان شیعه (ع) در متون زهد و تصوف نخستین»، برای پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، قم، ۱۳۹۲.

۳. «ولایت از دیدگاه حکیم ترمذی»، ۱۳۸۵.

کتابهای منتشر شده

۱. ابن عربی میراثدار پیامبران (*Ibn 'Arabi : Heir to the Prophets*)، ویلیام چیتیک (William C. Chittick)، ویراستار علمی: دکتر قاسم کاکایی، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۳، ۲۰۸ ص. [ترجمه از انگلیسی با همکاری دکتر اسماعیل علیخانی]
۲. علم التصوف: تألیف در حدود سال ۴۰۰ هجری از نویسنده‌ای ناشناخته، تهران: مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران و واحد تحقیقاتی تاریخ فرهنگ عقلی جهان اسلام در دانشگاه آزاد برلین، ۱۳۹۱، ۴۷۲ ص. [تصحیح و تحقیق با همکاری دکتر نصرالله پورجوادی]
۳. «تحذیر السالک من الوقوع فی المہالک: رساله در نقد تصوف»، از شهاب‌الدین احمد بن شعبان غزّی (ف. ۹۱۶)، در متون ایرانی، به کوشش جواد بشّری، دفتر دوم، ص ۴۸۷-۵۳۷، تهران: کتابخانه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۰. [تصحیح و تحقیق]
۴. مجموعه آثار ابو عبدالرحمن سلمی (ف. ۴۱۲)، ج ۳، تهران: مؤسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران و مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه آزاد برلین، ۱۳۸۸، ۶۰۸ ص. [تصحیح و تحقیق با همکاری دکتر نصرالله پورجوادی]
۵. اخلاق مسیحی (*The Question of Christian Ethics*)، رالف مکینرنی (Ralph McInerny)، قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۶، ۱۲۸ ص. [ترجمه از انگلیسی با همکاری دکتر اسماعیل علیخانی]
۶. تجربه عرفانی و اخلاقی (*Mystical and Ethical Experience*)، نوشته گری کلود هرد (Gerry Cloud Heard)، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۲، ۱۳۴ ص. [ترجمه از انگلیسی با همکاری دکتر سیدلطف‌الله جلالی]

کتابها و مقالات زیر چاپ

۱. «سکینه»، دانشنامه جهان اسلام، تهران: بنیاد دایرةالمعارف اسلامی.
۲. «الأسرار الجلیة فی جواب الأسئلة الصوفیة»، از شهاب‌الدین احمد بن شعبان غزّی (ف. ۹۱۶)، در متون ایرانی، به کوشش جواد بشّری، دفتر چهارم، تهران: کتابخانه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۴. [تصحیح و تحقیق]
۳. روضه المریدین، ابن یزدانیا همدانی (ف. ۴۷۲)، تهران: انتشارات هرمس، ۱۳۹۴. [تصحیح و تحقیق با همکاری دکتر نصرالله پورجوادی]
۴. مجموعه آثار ابومنصور اصفهانی، ابومنصور معمر بن احمد بن محمد بن زیاد صوفی اصفهانی (ف. ۴۱۸)، تهران: انتشارات هرمس، ۱۳۹۴. [تصحیح و تحقیق با همکاری دکتر نصرالله پورجوادی]

کتابهای در دست تدوین (به ترتیب آماده شدن)

۱. تصویر امامان شیعه در متون زهد و تصوف نخستین، قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی. [پژوهش]
۲. مجموعه آثار ابو عبدالرحمن سلمی (ف. ۴۱۲)، ج ۴. [تصحیح و تحقیق با همکاری دکتر نصرالله پورجوادی]

۳. الشواهد و الأمثال، ابونصر عبدالرحیم بن عبدالکریم قشیری (ف. ۵۱۴). [تصحیح و تحقیق]
۴. تذکره المرید لطلب المزید، شمس‌الدین محمد بن احمد اطعانی حلبی بسطامی (۷۴۸-۸۰۷). [تصحیح و تحقیق از روی نسخه مؤلف با همکاری محمود سوری]

مقالات منتشر شده

۱. «واکاوی متون زهد و بررسی ارتباط مشایخ صوفیه با امام کاظم علیه السلام»، فصلنامه علمی پژوهشی تاریخ اسلام، سال چهاردهم، شماره ۱، بهار ۱۳۹۲، شماره مسلسل: ۵۳، ص ۱۵۳-۱۷۰. [این مقاله با مشخصات کتابشناختی زیر نیز منتشر شده است: «تصویر امام کاظم علیه السلام در متون زهد و ارتباط مشایخ صوفیه با ایشان»، مجموعه مقالات همایش سیره و زمانه امام کاظم علیه السلام، به کوشش انجمن تاریخ پژوهان، قم: انتشارات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۲، جلد دوم، ص ۳۷۲-۳۹۱]
۲. «ابوالحسن سیرجانی و کتاب بیاض و سواد»، نصرالله پورجوادی، آینه پژوهش، شماره ۱۳۳، سال ۲۳، شماره ۱، فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۱، ص ۶۵-۷۳. [ترجمه از انگلیسی]
۳. «خوف و رجاء»، دانشنامه جهان اسلام، ج ۱۶، تهران: بنیاد دایرةالمعارف اسلامی، ۱۳۹۰، ص ۴۷۳-۴۷۶.
۴. «خواطر»، دانشنامه جهان اسلام، ج ۱۶، تهران: بنیاد دایرةالمعارف اسلامی، ۱۳۹۰، ص ۳۴۹-۳۵۱.
۵. «خشوع»، دانشنامه جهان اسلام، ج ۱۵، تهران: بنیاد دایرةالمعارف اسلامی، ۱۳۹۰، ص ۵۳۶-۵۳۷.
۶. «شیوه سازواره انتقادی در تصحیح نسخه‌های خطی»، دوفصلنامه علمی تخصصی پژوهش، سال دوم، شماره اول، شماره پیاپی: ۳، بهار و تابستان ۱۳۸۹، ص ۲۷-۳۷.
۷. «بیان الفرق بین الإلحاد و الزندقه و التعطیل و بین دقائق التوحید از ابواسحاق بن نظام بن منصور شیرازی واعظ به انضمام دو اجازه به جلال‌الدین صدیق طوسی»، جاویدان خرد، دوره جدید، سال اول، شماره دوم، ۱۳۸۸ش، ص ۴۳-۵۷. [تصحیح و تحقیق]
۸. «حکیم ترمذی و نظریه ولایت»، معارف عقلی، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۵، ویژه عرفان اسلامی، ص ۸۵-۱۰۴.
۹. «ابوجعفر کلینی و مسأله ولایت عرفانی»، خبرنامه کنگره بین‌المللی ثقة الاسلام کلینی، شماره ۱، زمستان ۱۳۸۵، ص ۳۱-۳۶.
۱۰. «کنه الأواه فی الفناء فی اللّه یا فصل الخطاب خواجه محمد پارسا»، نامه بهارستان: مجله بین‌المللی مطالعات و تحقیقات نسخه‌های خطی، سال ششم و هفتم، دفتر ۱۱-۱۲، ۱۳۸۴-۱۳۸۵، ص ۳۷۱-۳۷۳.
۱۱. «داستان هبوط آدم در رُوح الأرواح سمعانی»، ویلیام چیتیک، طلوع نور: فصلنامه تخصصی مذاهب و فرق اسلامی، سال چهارم، شماره ۱۵، پاییز ۱۳۸۴، ص ۱۳۳-۱۵۰. [ترجمه از انگلیسی با همکاری دکتر سیدلطف‌الله جلالی]
۱۲. "Ibrahim, Man of Faith: A Shi'a Perspective", in *Catholics and Shi'a in Dialogue: Studies in Theology and Spirituality*, London: Fox Communications and Publications, ۲۰۰۴, pp. ۳۰۰-۳۰۷.
۱۳. «تأملی در باب جاودانگی»، مایکل سوان، معرفت، سال سیزدهم، شماره سوم، خرداد ۱۳۸۳ش، شماره پیاپی: ۷۸، ص ۲۳-۳۲. [ترجمه از انگلیسی با همکاری دکتر سیدلطف‌الله جلالی]

۱۴. «نخستین ملاقات الاهی دانان بریتانیا با الاهی دانان شیعه ایرانی»، *شیعه‌شناسی*، سال اول، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۲ ش، ص ۱۰۷-۱۱۳.

شرکت در همایشها

۱. «همایش بزرگداشت عارف بزرگ حضرت شیخ ابوالقاسم کُرگانی پدر فرهنگ طلایی قرن پنجم»، تهران، پژوهشکده هنر و معماری، چهارشنبه و پنجشنبه ۷ و ۸ خرداد ۱۳۹۳، عنوان سخنرانی: «تصویر امامان شیعه در متون عرفانی نخستین».
۲. «همایش بین‌المللی نفس و بدن و آموزه‌های دینی»، قم، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ۱۷-۱۸ اسفند ۱۳۸۹، عنوان مقاله: «نفس در قرآن از دیدگاه حکیم ترمذی».
۳. «همایش گفتگوی شیعه و کاتولیک»، انگلستان (لندن و یورک)، تیر ۱۳۸۲، عنوان مقاله: "Ibrahim Man of Faith: A Shi'a Perspective"

سفرهای علمی

۱. یکم اسفند ۱۳۹۲ تا یکم اردیبهشت ۱۳۹۳، بوسنی و هرزگوین. تدریس در بنیاد ملاصدرا (سارایوو) و بازدید از مراکز پژوهشی و کتابخانه‌های حاوی نسخه‌های خطی.
۲. سه سفر در سالهای ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به ترکیه، شهرهای آنکارا و قونیه و استانبول برای تحقیق در نسخه‌های خطی فلسفه و کلام و تصوف.
۳. بهمن و اسفند ۱۳۸۷، هندوستان، دهلی‌نو. حضور در مرکز بین‌المللی میکروفیلم نور (دهلی) و پژوهش درباره نسخه‌های خطی اسلامی در حوزه‌های فلسفه و کلام و تصوف.
۴. اسفند ۱۳۸۳، هندوستان، شهرهای دهلی‌نو و اجمیر و آگره و بنارس و لکهنو (۲۰ روز). بازدید از مراکز علمی و عبادی ادیان مختلف.
۵. تیر ۱۳۸۲، انگلستان، شهرهای لندن و یورک (۱۰ روز). شرکت در همایش «گفتگوی شیعه و کاتولیک» با ارائه مقاله.

سوابق علمی و اجرایی

۱. از بهمن ۱۳۸۸ تا کنون: عضو هیأت علمی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، گروه فلسفه.
۲. از ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸: مسؤول واحد نسخه‌شناسی و نسخه‌های خطی مرکز پژوهشی دایرةالمعارف علوم عقلی اسلامی، قم.
۳. از ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۳: مدیر کتابخانه تخصصی علوم عقلی اسلامی در مرکز پژوهشی دایرةالمعارف علوم عقلی اسلامی، قم.
۴. پاییز ۱۳۸۳: همکاری با مؤسسه شیعه‌شناسی در تدوین سرفصلهای رشته شیعه‌شناسی با سه گرایش تاریخ تشیع و کلام شیعی و جامعه‌شناسی شیعیان برای دانشگاه قم در مقطع کارشناسی ارشد.
۵. از ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۲: پژوهشگر مرکز پژوهشی دایرةالمعارف علوم عقلی اسلامی، بخشهای کتابشناسی و پرونده علمی، قم.

راهنمایی پایان‌نامه (مقطع دکتری)

«امامت و ولایت از دیدگاه سیدمحمد نوربخش»، سیدشمس‌الدین موسوی، جامعه المصطفی العالمیه

(قم)، در دست تدوین.

راهنمایی پایان نامه (کارشناسی ارشد)

۱. «تحقیق و تصحیح ثلث نخست کتابِ أنس المنقطعین إلى عبادة رب العالمین از المعافا بن إسماعیل موصلی (۵۵۱-۶۳۰)»، طاهره فیضی باشکند، دانشگاه ادیان و مذاهب (قم)، تاریخ دفاع: چهارشنبه ۳ دی ۱۳۹۳.
۲. «تحقیق و تصحیح ثلث دوم کتابِ أنس المنقطعین إلى عبادة رب العالمین از المعافا بن إسماعیل موصلی (۵۵۱-۶۳۰)»، نورالهدی رضوانی شوشتری، دانشگاه ادیان و مذاهب (قم)، تاریخ دفاع: چهارشنبه ۳ دی ۱۳۹۳.
۳. «بررسی منابع سلسلهٔ نوربخشیه»، ظفرحسین مندق، جامعهٔ المصطفی العالمیه (قم)، تاریخ دفاع: شنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۳۹۳.
۴. «بررسی طریقت مجددیه از پیدایش تا امروز با نگاهی به مجددیهٔ افغانستان»، سیدجمال‌الدین موسوی، جامعهٔ المصطفی العالمیه (قم)، تاریخ دفاع: ۱۲ تیرماه ۱۳۹۲.
۵. «مقایسهٔ اندیشه‌های کلامی شیعهٔ اثناعشری و اندیشه‌های کلامی علویان سوریه با تأکید بر آرای سیدمرتضی عسکری و محمد علی اسیر»، سیده کلثوم علوی، دانشگاه قم، در دست تدوین.
۶. «مقایسهٔ زهد در احادیث امیرالمؤمنین علیه‌السلام و کتابهای زهد»، امدادحسین مجلسی، جامعهٔ المصطفی العالمیه (قم)، در دست تدوین.

مشاوره پایان نامه (کارشناسی ارشد)

۱. «بررسی آرای کلامی سیدمحمد نوربخش»، محمد یونس، جامعهٔ المصطفی العالمیه (قم)، تاریخ دفاع: ۱۴ اسفند ۱۳۹۲.
۲. «جعفر خلدی صوفی متشیع»، محمود سوری، دانشگاه ادیان و مذاهب (قم)، تاریخ دفاع: ۱۲ اسفند ۱۳۸۹.

ارزیابی مقالات و کتابهای علمی

ارزیابی دهها مقالهٔ علمی در نشریات علمی مختلف، از جمله: پژوهشهای فلسفی و کلامی دانشگاه قم، نقد و نظر، شیعه‌شناسی، معرفت کلامی، تاریخ اسلام، «همایش بین‌المللی نفس و بدن و آموزه‌های دینی».

ارزیابی کتابهای متعدد در مراکز مختلف علمی، از جمله: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، انتشارات علمی و فرهنگی، کتاب سال حوزه.

کسب رتبه

۱. شایستهٔ تقدیر در کتاب سال دانشجویی به سبب کتاب علم‌التصوف، آبان ۱۳۹۲.
۲. شایستهٔ تقدیر در کتاب سال دانشجویی به سبب کتاب مجموعهٔ آثار ابو‌عبدالرحمان سلمی، ۱۳۸۹.
۳. پژوهشگر نمونه در مرکز پژوهشی دایرة‌المعارف علوم عقلی اسلامی، ۱۳۸۷.

زبانها

۱. فارسی (زبان مادری)
۲. عربی کهن و معاصر (تسلط بر مکالمه و قرائت و ترجمه)
۳. انگلیسی (تسلط نسبی بر قرائت و ترجمه)
۴. آلمانی (مبتدی)

علائق پژوهشی:

تاریخ تصوف و عرفان اسلامی، رابطه تصوف و تشیع و سیر تطورات آن، عرفان شیعی، کلام شیعی.